CİNGÖZ RECAİ

SON MUVAFFAKİYET

PEYAMİ SAFA
(SERVER BEDİ)

KİBAR SERSERİ SERİSİ
Dokuzuncu Kitap

CİNGÖZ RECAİ

SON MUVAFFAKİYET

PEYAMİ SAFA

(SERVER BEDİ)

«جين كوزرجاق» نك عارق العاده سرلتستاري

صوك موفقيت

جين كوزرجاق، فاشيزمك، وترسان ايوجيلر، عالم چيلكلرك دوشمانى، جين اركك جين، يافشيزم كيلر براساسيوك سرسپيلرى، سركه شطرنجلرك سالكيلرمانى آخرنده، دائم

T83.316

SON MUVAFFAKİYET

KİBAR SERSERİ SERİSİ

İkinci Seri
Dokuzuncu Kitap

Her Kitapta Başlı başına Bir Hikâye Var

Muharriri: Server Bedi

Tâbi ve Naşiri:
Orhaniye Matbaası
İSTANBUL
1342 (1926)

1

Cingöz Recai ile karısı Mebruke, Sultanhamamı'nda büyük bir kumaş mağazasından alışveriş ederek sokağa çıkmışlardı.

Mebruke, kaldırımda biraz durarak, beş katlı muazzam, kargir bir bina olan kumaş ticarethanesine hayretle bakarak:

"Ne büyük mağaza! dedi.

Sonra kocasının koluna girerek, samimi, latife etti:

"Recai! Bu ticarethaneyi soyabilir misin?

Cingöz, başını binaya doğru kaldırarak ticarethaneye alıcı gözüyle bir baktı. Ehemmiyetli şeyleri tetkik ettiği zamanlar olduğu gibi, çehresine derin bir ciddiyet gelmiş, burnunun üstünde birbirine bitişik sipsivri kaşları, parlak, zeki ve ışıltılı gözleriyle bütün kafası korkunç ve tesirli bir tavır almıştı.

Binaya iki üç dakika baktıktan sonra, tasdik ile başını sallayarak cevap verdi:

"Soyabilirim, Mebruke."

Kocasının şeytani maksatlarını nasıl tatbik ettiğine bir türlü akıl erdiremeyen Mebruke, öğrenmek için merakla soruyordu:

"Ne için binaya dikkatle baktıktan sonra cevap verdin? Bakarken ne görüyorsun? Ben de seninle beraber baktım ama hiçbir şey görmedim."

Usta hırsız, Mebruke'yi şefkat ve merhametle süzdükten sonra dedi ki:

"En adi hırsız bile, soymak istediği evin cephesini dikkatle bir kere gözden geçirmeye mecburdur. Bu âdettir. Birçok şey anlaşılır. Mesela ben şimdi binaya bakarken, ticarethane kasasının hangi odada durduğunu keşfettim. Çünkü ben bu kumaş ticarethanesinden top top kumaş aşıracak değilim. Bana para lazım."

Mebruke hayret etti:

"Kasanın hangi odada olduğunu nasıl keşfediyorsun? Ben pencere kenarlarında böyle bir şey görmedim."

"Bir hırsız gözüne malik olmak kolay şey değildir. Bak, ne basit. Evvela bilmelisin ki bu ticarethanelerde kasa her zaman mal sahibinin, tüccarın kendi odasında durur. Şimdi söyle bana... Şu pencerelerden mal sahibinin odasını keşfetmek için ne yapmalı?"

"Bilmiyorum."

"Bu da çok kolay: Perdelere bakalım. Kabul edersin ki mal sahibi, bu binanın en mükellef odasında oturur. Yahut şüphesiz ki kumaş yığınlarıyla dolu odalara konan perdelerle müdüriyet odasına asılan perdeler aynı kıymette olamaz."

"Tabii."

"O halde... Şu dördüncü katta, soldan beşinci, altıncı, yedinci pencerelere bakar mısın?"

Mebruke o pencerelere bakarak cevap verdi:

"Görüyorum."

"Atlas perdeleri görüyor musun?"

"Görüyorum."

"Biraz geriye çekil ve topuklarını kaldırarak bak. Tavanda mükellef bir avize de görebiliyor musun?"

"Onu da görüyorum."

"Binanın hiçbir odasının bu derece mükellef olmadığına da lütfen dikkat et."

"Evet."

"Tamam. Şimdi akıl yürütelim. Bu mal sahibinin kasasını soymak, yahut elinden cebren bir banka çeki almak için muhakkak odasına girmek lazımdır değil mi?"

"Öyle olacak."

"Olacak değil, öyledir. O halde, odanın alt katta olması mı bizim işimize iyi gelir, üst katta mı?"

"Alt katta."

"Neden?"

"Kaçmak kolay olur."

Cingöz güldü:

"Hayır! Bu muhakeme yanlış cicim. Kaçmak alt katta da, üstünde de eşittir. Çünkü ben bir yankesici gibi, parayı aşırarak savuşacak değilim. Ticarethaneye efendi efendi girip çıkacağım. Kaçarken gürültü yapmak olmaz. Müdüriyet odasının üst katta olması daha iyidir. Çünkü tenhadır, sessizdir, giren çıkan azdır. Bazı tacirler, çalışırken gürültüyü sevmedikleri için binaların üst katlarına çekilirler, bazıları ise, ticaret faaliyetinden hoşlanarak kalabalık taraflara sokulurlar. Hatta ekseri tüccarlar, binalarında birçok rahat odalar olduğu halde, mağazanın içinde bir camekânla ayrılan yerde otururlar. Böylelerini soymak pek güçtür. Fakat rahatını tenhada arayan bu kumaş tacirini soymak kolaydır, ruhum. Emredersen, üç gün sonra ben bu zatı soyup soğana çeviririm."

"Şüphesiz bunu görmek isterdim."

"Fakat sen de bana yardım edeceksin."

"Elimden bir şey gelir mi?"

"Görürsün."

***

Ertesi gün Cingöz Recai bu kumaş ticarethanesine yanında iki kişiyle geldi. Bunlar en zeki adamlarıydı. Ustalarının gösterdikleri şeye dikkatle bakıyorlardı.

Recai yanındakilere dedi ki:

"Binayı dün akşam kısmen gezdim. Müdüriyet dairesini de tetkik ettim. Tacirin biri hariçte, öteki dâhilde iki telefonu ve mağaza ile yazıhanelere irtibatlı elektrik zilleri var. Bunların tellerini istediğim dakikada kesebilmemiz lazım. Siz bu işten anlarsınız. Zillerin telleri kolay. Fakat telefonu ne yapalım?"

Cingöz'ün adamları, binaya giren tellere işi bilen bir tavırla bakarak düşünüyorlardı. İkisi birden dediler ki:

"Üçüncü kattan."

"Ne vasıta ile?"

"Bakınız! Tel ikinci katın üstüne geliyor, ki üçüncü kattan uzanan bir kol cereyanı kesebilir."

Recai memnuniyetle güldü:

"Ben de böyle düşündüm. Fakat bir kere size danışmak istiyordum. Hanginiz bu işi üstünüze alırsınız?"

Uzun boylu adam atıldı:

"Ben, usta."

"Âlâ. Senin kolların da uzun, Mahmut."

Sonra öteki muavinine dönerek:

"Tahsin!" dedi. Sen de az budala beş altı kişi seçerek bu sokağı üstüne alır mısın?"

"Ne yapılacak, usta?"

"Yalnız sokakla meşgul olacaksın. Başka işe karışma. Ticarethanenin etrafında polise benzer mahlûk dolaştırmayacaksın. Oyunları biliyorsun ya. Bir zabıta memurunu işgal etmek için on altı hile vardır."

"Geçen gün bize verdiğiniz derste bunları anlatmıştınız usta."

"Bunu hatırlatıyorum işte. İnşallah on altısını da unutmadınız?"

"Hayır.

"Peki… Sen de bu işe... Siz şimdi ikiniz de gidiniz.

Ben yine toptan kumaş almak bahanesiyle mal sahibinin yanına gireceğim ve müdüriyet dairesiyle etrafını, aşağı sofalarını gözden geçireceğim. Bana Şakir'le Nail'i gönderiniz. Doğruca içeriye girsinler, ikinci katın merdiven başında onları beklerim. Tam yirmi beş dakika sonra burada olmaları lazımdır. Otomobilime binip gelsinler."

"Baş üstüne usta!"

İki adam, usta hırsızdan ayrılarak uzaklaştılar. Cingöz Recai ticarethaneye girdi. Tam bir taşralı tacir kıyafetindeydi. Üstünde bol elbiseler... ayağında galoş kundura... başında büyük bir fes ve yüzünde sarı bir sakal!..

Müdüriyet dairesine çıktı, döndü dolaştı, sofaları, küçük koridorları, abdesthaneleri, stok odalarını, her yeri tetkik etti ve defterine bazı notlar aldı. Müdürün odasına girmeye lüzum görmemişti.

Çünkü dolaşırken tabii yürümeye ve nazarı dikkati celp etmemeye muvaffak oluyordu.

Tayin edilen vakitte iki adamı da geldi. Cingöz Recai, onları da yanına alarak ticarethanenin bazı taraflarını gösterdi. Sonra izahat vermek üzere adamlarıyla birlikte, hep birden ticarethaneden çıkarak Eminönü'nde Valide Kıraathanesinde oturdular.

2

İki gün sonra her şey hazırdı. Öğle üzeri, saat dört sıralarında, Cingöz Recai dosdoğru ticarethaneye girdi ve dördüncü kata çıktı.

Tüccarın oda kapısında hademe falan yoktu. Zira bu iş adamlarının çoğu karışık işleri sevmezler. Cingöz, hiç gürültü yapmadan oda kapısını açtı ve paravananın kenarından usulca odaya baktı: Tüccar yalnız oturuyordu. Âlâ! Hemen dışarı çıktı ve bu sefer kapıyı vurarak "Giriniz!" müsaadesini aldıktan sonra, içeriye daldı.

Recai kendi kıyafetiyleydi. Yalnız çehresini biraz değiştirmişti. Tüccarın oturduğu yazı masasına doğru sert ve katı adımlarla yürüyerek, müsaade almaya lüzum görmeden bir koltuğa yerleşti.

Tüccar, böyle paldır küldür, selamsız sabahsız içeri girerek oturan bu temiz kılıklı adama hayretle baktı, belki fena bir muameleye kızan kibar bir müşteri olduğunu zannederek, nezaketle:

"Ne emrediyorsunuz efendim?" dedi.

Cingöz Recai, derhal cebinden bir kartvizit çıkararak, bir kelime söylemeden tüccara uzattı. Bu kartın üstünde şu kelimeler yazılıydı:

Cingöz Recai
Hayırsever hırsız

Tüccar bir karta bir de karşısındaki adama büyük bir hayret ve merakla baktı. Fakat çok tecrübeli ve pişkin Ermeni, hiç korkmamış kımıldamamış, cesur ve metin gözlerini Cingöz Recai'ye dikiyordu.

Usta hırsız, muhatabının bu metanetini takdir etmemeye muvaffak olamamıştı; gülerek dedi ki:

"Ne için geldiğimi tahmin edersiniz, Zaven Efendi!"

Ermeni taciri de, zeki bir tebessümle Cingöz'ün istihzasına mukabelede geç kalmayarak cevap verdi:

"Biliyorum, bin liraya ihtiyacınız var." dedi.

Cingöz Recai yine güldü:

"Bin lira için ben sizin gibi adamları rahatsız etmeye kıyamam. Siz İstanbul'un en meşhur kumaş taciri, ben Cingöz Recai'yim, İstanbul'un en meşhur cömert hırsızı! Bin lira sizin de bizim de meze paramızdır."

Kurnaz tacir, hâlâ bu küstahça ziyarete, bu melunane sözlere ehemmiyet vermiyormuş, hiçbir şeyden korkmuyormuş gibi, gayet sade ve tabii bir tavırla Recai'ye cevap verdi:

"Ha... Bin değil, iki bin demek istiyorsunuz!"

"Ayıplanacak bir pazarlığa girişmek istemem, Zaven Efendi; fakat tahmin ettiğiniz rakamlar, benim tasavvurumdan çok aşağıdır."

"Üç bin?"

"Hava."

"Beş bin?"

"Hava."

"Sekiz bin?"

"Hava."

"On bin?"

"Keza."

Zaven Efendi, gevrek ve tatlı bir kahkaha salıverdi:

"Siz beni milyoner mi zannediyorsunuz?"

"Aldanmıyorum Zaven Efendi. Geçen ay kızınızın düğününe yirmi bin lira sarf ettiniz."

"Onun için şimdi züğürdüm."

"Ben sizin hakiki servetinizi biliyorum. Fazla isteyecek değilim. Tasavvuruma epeyce yaklaştınız."

"Siz de yirmi bin lira mı istiyorsunuz?"

Cingöz gayet tabii bir sesle:

"Hayır!.. On beş bin." dedi.

Ermeni tacir, gözlerini önüne eğerek düşünmeye başladı. Bu adam, yaşlı olduğu halde hâlâ kırmızı yüzünden, kalın ve keskin kaşlarından, parlak ve keskin gözlerinden savlam ve aklı başında oturuşundan anlaşılıyordu ki çok tecrübeli, mahir ve çok zeki bir adamdı.

Cingöz Recai, onun şimdi bu parayı nasıl vereceğini değil, şu cesur hırsızı kurnazlıkla nasıl yakalatacağını düşündüğüne vakıftı.

Ermeni tacir, gözlerini kaldırarak dedi ki:

"Ben size on bin liradan fazla verememem."

Cingöz, Ermeni'nin on bin lira değil, on bin para* vermeyeceğini bu sözleri aldatmak için söylediğini ve neredeyse telefona, yahut elektrik ziline sarılacağını biliyordu, fakat aldanmış göründü:

"On beş bin liradan on beş kuruş aşağı tenzilat yapamam. Sizin mağazanızın fiyatlar, nasıl pazarlıksız ise benim de öyle…"

"Fakat ben eski müşterilerime tenzilat yaparım."

Cingöz Recai nefis bir kahkaha bıraktı:

"Siz benim eski müşterim değilsiniz, Zaven Efendi, henüz bugün tanışıyoruz."

Bu cevap taciri de güldürmüştü. Zaven Efendi, Recai'nin yüzüne dikkatle bakarak.

---

* Bir kuruşun kırkta biri değerindeki madeni para. O dönemde bir kuruş kırk paraydı ve 10 para karşılığı madeni paralar vardı.

"Hayır!" dedi; "bugün teşerrüf etmiyoruz. Siz dün değil evvelki gün de kumaş almak bahanesiyle geldiniz. O vakit üstünüzde bol elbise ve yüzünüzde sarı bir sakal vardı. Şimdi sizi gözlerinizden ve sesinizden tanıdım."

Cingöz herifin bu şeytanlığına hayret ve onu tekrar takdir etmişti:

"Hayret! Zaven Efendi, hayret!" dedi. "Bu zekânızın rakibim Mehmet Rıza'da olmasından korkarım. Herhalde siz bu dirayetinizle daha milyonlar kazanacaksınız. Onun için on beş bin lirayı çok istememişim."

Tacir, bu iltifatlı ve kurnaz cevaptan memnun olmuş gibi gülerek başını salladı:

"Hoş adamsınız, Recai Bey! Kitaplarda yazıldığı kadar sevimlisiniz. Fakat samimi konuşalım. Benim kasamda şimdi ancak dört bin lira var. Bunu takdim etsem, üst tarafı için de bono yapsak olmaz mı?"

"Hayır."

"İllaki bu parayı şimdi getirtmemi mi emrediyorsunuz?"

"Estağfurullah, rica ediyorum."

Zaven Efendi, sahte bir kederle başını sallayarak:

"Peki... Ne yapalım, öyle olsun!" diyerek telefonu eline aldı: "Alo!.." diyordu.

Bir daha: "Alo!.." diye bağırdı.

Hiçbir cevap alamadığı için telefonun çengelini şiddet ve asabiyetle sallıyordu.

Bir kere daha: "Alo!.." dedi.

Recai'nin yüzüne bakarak ilave etti:

"Bu şirket muhaberatı hâlâ yerine getiremedi."

Ermeni tacir, iki üç dakika kadar; "Alo! Alo! Alo!" dediği halde telefondan hiçbir ses gelmediğini görünce, usta hırsızın yüzüne dikkatle baktı, onun şeytanca

gülümsediğini fark edince, hemen telefonu kapayarak elektrik zili düğmesine bastı.

Cingöz Recai daima gülüyordu.

Fakat bu sefer, bütün tellerin kesildiğini anlamaya başlayan tacir, sinirleniyor, baş parmağının bütün kuvvetiyle zil düğmesine basmakta devam ediyordu.

Cingöz Recai, onu bu uzayan zahmetten kurtarmak için dedi ki:

"Zaven Efendi, başparmağınıza acımaz mısınız? Bir başparmak insana her zaman lazım olur. Bence şu telefonlardan, zillerden vazgeçerek, bana on beş bin lira değil, on beş para vermeyeceğinizi söyleseniz daha iyi olur. Çünkü ben bunu vaktiyle tahmin ettim. Mükemmel telefonlar, elektrik zilleri arasında oturan bir tacir, öyle önüne gelen adama 'cart' diye on beş bin lira vermez. Yalnız, tabii, sizin yaptığınız gibi, maksadı çaktırmayarak parayı vermeye hazır görünür ve telefonla zillere sarılır. Benim mesleğimde çok tecrübem vardır, bunları bilirim. Onun için telleri vaktiyle kestirdim. Şimdi siz bir kale içinde gibi mahpussunuz! Hatta adamlarım oda kapısını da dışarıdan kilitlediler ve içeriye kimseyi sokmayacaklar. Her şey ince hesap edilmiştir. Gayet zeki ve cesur bir adam olduğunuza şüphe yoktur Zaven Efendi! Fakat Cingöz Recai kadar değil..."

Ermeni tacir, birdenbire masasından, dışarı fırlamak istemişti. Cingöz Recai pantolonunun cebinden kapalı bir avucunu dışarı çıkararak, ansızın, tacirin gözlerine siyah bir toz serpti.

Tacir, bu yakıcı tozun acısıyla gözlerini ovuştururken karnına Cingöz'ün dehşetli bir yumruğunu yiyerek arkasındaki koltuğa baygın bir halde çöktü.

3

Bu işlem sessiz yapılmıştı. Cingöz Recai, kendi evinde imiş gibi sükûnetle tacirin başucuna koştu, yeleğinin cebinden küçük bir (kloroform) şişesi çıkararak kapağını açtı, bir pamuk parçasına döktü ve bu pamuğu Zaven Efendi'nin burnuna tuttu. Uyutucu maddeyi teneffüs eden tacir iyice bayılmış, hırıltılı nefesler alarak başını arkaya bırakmıştı.

Cingöz Recai, tacirin başını yukarıya kaldırdı, masanın başına oturdu, cebinden bir kutu çıkararak masanın üstünde açtı. Bu kutunun içinde Cingöz'ün çehre değiştirmek için kullandığı ayna, fırçalar, boyalar, türlü renkte sakal ve bıyık kılları, takma saçlar vardı.

Hemen, tacirin yüzüne dikkatle bakarak kendini ona tamamıyla benzetecek surette çehresini tertibe başladı. Buna (makyaj) derler. Cingöz'ün makyaj yapmaktaki hüneri dillere destandır. Çehresini mahir bir aktör gibi öyle muvaffakiyetle boyar, sakal takar, değiştirir ki yakından bile fark etmek mümkün olmaz.

Nitekim bu sefer de, hem de kısa bir müddet zarfında buna muvaffak oldu. Esasen keskin ve parlak gözlerin benzerliği de buna yardım etmiş ve Cingöz Recai, Zaven Efendi'ye tamamıyla benzemişti.

Usta hırsız yerinden kalkarak Ermeni tacire yeniden (kloroform) koklattı ve bu defa onun elbiselerini, potinini, gömleğini, yakalığı ve kravatını da çıkararak acele etmeden hepsini kendi üstüne giydi. Çamaşırlarıyla yarı çıplak bir halde kalan taciri kucaklayarak

yerinden kaldırdı ve odanın köşesine kadar götürerek üzerine paravanayı örttü. Kendi elbiselerini oraya atmıştı.

Sonra (makyaj) takımını da ortadan kaldırarak odayı düzeltti ve (Zaven) Efendi'nin yerine oturdu.

Şimdi tamamıyla Ermeni tacirden farksızdı. Saatine baktı. Beş dakika daha geçirdikten sonra oda kapısına giderek üç fiske vurdu. Kapının kilidi dışarıdan çevrilmişti ve kanat açıldı. Cingöz'ün adamlarından biri duruyordu. Ustasını görünce şaşırdı.

Recai dedi ki:

"Afallaşma. Benim, yabancı değil. Biz içerde iken hiç kimse ziyarete geldi mi?"

"Birçok adamlar geldiler usta. Fakat kapıyı kilitli bulunca 'Zaven Efendi yok!' diyerek gittiler. Biz de şurada onlara öyle söylüyorduk: 'Biz de Zaven Efendi'ye geldik ama, kapısı kilitli!' diyorduk. Hatta mağazanın memurları da geldiler. Fakat bir tanesi dedi ki: 'Ben Zaven Efendi'nin geldiğini gözümle gördüm. Dışarı da çıkmadı. Belki öğleüstü uykusuna yatıp kapıyı içeriden kilitlemiştir. Bazı öyle yapar.' dedi."

Cingöz biraz düşünerek:

"İyi!" dedi. Şimdi aşağı kata in. Üçüncü katın penceresinden işareti çak. Sandığı getirsinler."

"Baş üstüne usta.

Recai tekrar odaya girerek yazıhanenin başına oturdu. Oda kapısını açık bırakmıştı.

On dakika bekledi. İçeriye mağazanın memurlarından biri gelerek, Ermenice bir şeyler söylemeye başladı.

Cingöz Recai, Ermeniceyi tamamıyla bilmezdi. Fakat laf anlayacak kadar her lisana biraz vakıf olduğu için, herifin "sandık" filan dediğini çaktı ve Zaven Efendi'nin sesini taklide çalışarak Ermeni şivesiyle Türkçe cevap verdi:

"Evet. Biliyorum. O sandık buraya, benim odama gelecek, bırakınız!" dedi.

Memur hürmetle selam vererek dışarı çıktı. On dakika sonra Cingöz'ün adamları odaya gayet büyük bir sandık getirmişlerdi. Cingöz'ün emriyle kapıyı kapayıp kilitlediler. Bir kısmı dışarıda kalmışlardı.

Cingöz Recai hemen paravanayı kaldırarak yerde yatan ve hâlâ baygın bir halde uyuklayan Ermeni taciri adamların vasıtasıyla yerden kaldırarak bir kanepe üstüne yatırdı. Adamlarına dedi ki:

"Şimdi bu adamın burnunun içine iyice vazelin süreceksiniz. (Pens) getirdiniz değil mi? Pekâlâ. Biraz pamuk alınız."

Adamlardan biri cebinden bir (pens) ile pamuk çıkarmıştı. Pamuğa vazelin sürdü ve ince pensi Ermeni'nin burun deliklerinden sokarak vazelini içeriye sürmeye başladı.

Cingöz ihtar ediyordu:

"Yavaş... Ha şöyle... İyi... Ta içeriye kadar..." Sonra bunun sebebini adamlarına izah etti: "Şimdi biz bu adamın ağzına, uyanıp da bağırmaması için bez tıkayacağız. Yalnız burnundan nefes alacak. Burnuna vazelin sürmeseydik, belki de kendi kendine tıkanır ve herif boğulurdu. Hâlbuki ben hiç kimsenin canına kıymak istemem."

Recai, Ermeni tacire biraz daha (kloroform) koklattıktan sonra ağzına bir tıkaç soktu ve çenesini bağladı.

Ondan sonra, Zaven Efendi'yi dört adam kucaklayarak sandığın içine yatırdılar. Sandığın her tarafında birçok hava delikleri vardı. Bu sandık, Cingöz Recai tarafından hep böyle işler için bilhassa yaptırılmıştı.

Sandık iyice kapandıktan sonra, Cingöz Recai adamlarına: "Sarsmadan götürünüz!" emrini verdi.

Sandık derhal dışarı çıkarılmıştı. Usta hırsız geniş bir muvaffakiyet nefesi aldıktan sonra odanın içinde yalnız başına dolaşmaya başladı. Sonra pencereden, sandığı konulduğu otomobilin hareketine bakıyordu.

4

Ticarethanede Zaven Efendi'nin odasındaki bu faaliyet, dedikoduları uyandırmıştı. Mağaza memurları şöyle konuşuyorlardı:

"Zo, bugün bizim direktörün oda kapısında kalabalık vardı."

"He... Ben de görmüşüm... Fatura mühürletmek için gittim, oda kapısı kilitliydi. İçeride yok sandım. On beş dakika sonra gittim, kapı yine kilitliydi."

"Hâlbuki Zaven Efendi dışarı çıkmadıydı."

"Belkim de uykuya yatmıştır dedim. Bilirsin... Direktör ara sıra öğle üstü uykusuna yatar."

"O sandık ne idi ki?"

"He... Koca bir sandık idi. Büyük bir otomobil ile geldi yukarı çıkardılar, sonra yine aşağıya indirerek otomobille götürdüler."

O sırada Cingöz Recai'nin yanından gelen muhasebeci, genel sekreterin odasına girerek, ona:

"Bre Karabet... Ben şimdi Zaven Efendi'nin yanından geldim. İçime kurt düştü. Direktör beni kapı dışarı mı edecek nedir? Bütün banka senetlerini, çekleri, defterleri istedi. Büyücek para lazımmış. Hem sana tuhaf bir şey diyeyim mi? Bizim Zaven Efendi'ye bir şeyler olmuş. Halinde bir acayiplik var. Sakalı bıyığı bile tuhaf."

Kâtip düşünerek cevap verdi:

"Evet... Bugün onun odasına girip çıkanlar çokmuş. Bir de sandık getirip götürmüşler."

Mağaza memurları bu kadar konuşarak meraklarını halledememişlerdi.

Aradan iki gün geçti. Sahte Zaven Efendi, ticarethaneye az uğruyordu.

Cingöz Recai, banka senetlerini ele geçirdikten sonra Zaven Efendi'nin mührüyle üç bankadan yirmi bin lira kadar para çekti. Fakat ticarethaneye az uğraması, mağaza memurlarının gittikçe nazarı dikkatini celp ediyordu. Hatta bir defa Cingöz'ün yanına giren genel sekreter, muhasebeciye gizlice dedi ki:

"Vallahi billahi... Kirkor! Bu herif Zaven Efendi değildir. Bu takma sakallı bir herif! İçime öyle bir şüphe girdi. Sesi de Zaven Efendi'ye benzemiyor. Allah Allah! Bu dünyada ne tuhaf şeyler oluyor!"

Muhasebeci, hemen harekete gelerek dedi ki:

"Ben şimdi bu herifin yanına çıkacağım. Ermenice uzun bir laf edeceğim. Bakalım anlayacak mı? Cevap verebilecek mi? Tüh... Niçin herife banka senetlerini teslim ettim? Fakat biz aldanıyoruz, Karabet! Bu herif Zaven Efendi olmayıp da kim olacak?"

Bununla beraber, muhasebeci iyice emin olmak için sahte Zaven Efendi'nin yanına çıktı.

Cingöz Recai, asıl Zaven Efendi'nin kendisini nasıl karşıladığını hatırladığı için içeri girenlere aynı tavrı takınıyor, yani kaşlarını çatarak hafifçe gülümsüyordu.

Muhasebeci, daha kapıdan içeriye adımını atar atmaz, direktöre dört gözle bakmaya başlamıştı. Cingöz Recai, herifin bu dikkatli bakışını çaktı.

Muhasebeci masaya yaklaştıktan sonra, Ermenice, uzun, karışık, içinden çıkılmaz şeyler anlatmaya başladı.

Cingöz Recai, çoğunu anlamadığı bu sözleri, anlar, derin ve ciddi bir dikkatle dinliyormuş görünmeye muvaffak oluyordu.

Muhasebeci sözünü bitirdikten sonra, Cingöz Ermenice dedi ki:

"Bugünlerde çok meşgulüm. Bu mesele ile uğraşamam. Dışarı çıkınız!"

Fakat son günlerde ezberlediği bu Ermenice cümleyi bazı yanlışlarla söylemişti.

Muhasebeci dışarı çıktı ve kâtibin odasına koşarak:

"Bu adam, sahtedir." dedi. Hemen zabıtaya müracaat edelim."

"Sahte olduğunu nereden anladın?"

"Yanlış Ermenice söylüyor."

Kâtip de bu işe şaşıp duruyordu:

"Allah Allah!.. Nasıl oldu da Zaven Efendi'yi ortadan kaldırdılar? Bak görüyor musun? Dünyada neler oluyor?"

Muhasebeciyle kâtip, bu şüphelerini hiç kimseye belli etmemeye ve zabıtaya haber götürmeye karar verdiler.

* * *

Cingöz Recai, ertesi gün ticarethaneye erken geldi. Bir banka senedi daha hazırlayarak Osmanlı Bankası'ndan gelişli bir para çekmek, sonra bu ticarethaneden sıvışmak istiyordu. Zira yavaş yavaş mağaza memurlarının şüphesini celp etmeye başladığını anlamıştı.

Bir iki saat kadar yeni çek tanzimiyle meşgul oldu. Telefon çalmıştı. Adamlarından birinin sesiydi:

"Alo... Usta, siz misiniz?" dedi.

"Benim Şakir... Ne var?"

"Dün akşam emriniz mucibince muhasebeciyle kâtibi takip ettim."

"Peki."

"Mağazadan beşte çıktılar."

"Peki.

"Evvela doğruca bir gazinoya oturup tavla oynadılar. Ben de yanı başlarına oturup konuştuklarını dinle-

dim. Ve anladım ki bunlar polise gitmek istiyorlar. Hatta Mehmet Rıza da galiba onlara: 'Saat altı buçuk da gelin!' demiş, bunlar vakit geçirmek için gazinoda oturdular."

"Peki."

"Altıyı çeyrek geçe oradan çıktılar ve tam altı buçukta polis müdüriyetine girdiler."

"Peki."

"Dosdoğru sertaharri memuru Mehmet Rıza'nın odasına girdiler."

"Peki."

"Ben onları kapının önüne kadar takip ettim."

"Peki."

"Başka bir şey göremedim, içeride Mehmet Rıza ile ne konuştuklarını bilmiyorum."

"Pekâlâ yavrum, keyfine bak."

Cingöz Recai telefonu kapadı. Kaşları çatılmıştı. Mağaza memurlarının bu kadar süratle zabıtaya müracaat edeceklerini düşünememişti. Şimdi, Mehmet Rıza'nın bütün memurlarını ticarethanenin etrafına dizmiş olduğunu tahmin ediyordu.

Pencerenin kenarına giderek, vücudunu harice göstermeden sokağa baktı. Gerçekten de, köşe başında iki taharri memurunun durduklarını ve sigara içtiklerini görüyordu. Hatta bunlara bir üçüncü memur yaklaştı ve sigara yakar gibi iki üç kelime söyleyerek uzaklaştı.

Cingöz Recai, binanın dışarısında olduğu gibi, içinde de böyle muhafız memurlar olduğunu tahmin etti.

İşlerinde fevkalade sürat gösteren Mehmet Rıza'nın ticarethaneyi derhal muhasara altına alacağını anlamaktan daha kolay bir şey olamazdı.

Telefonu tekrar açtı ve Beyoğlu'nda bir numara istedi:

"Alo... Fuat! Fuat!"

"Benim."

"Ben, Cingöz."

"Emrediniz usta."

"Bir polis elbisesi giy. Ticarethaneye gel, içeri gir, kumaş satın alır gibi yap ve dört düdük sesi işitinceye kadar orada bekle! Düdük sesini duyar duymaz sokağa koş! Orada beş, altı sekiz bilmem ne kadar taharri memuru göreceksin. Hepsine telaşla yürü, söyle ki: 'Rıza Bey haber gönderdi... Binanın arka tarafına koşunuz! Cingöz oradan kaçıyor!' Memurları oraya sürükle."

"Baş üstüne usta."

"Söylediklerimi iyice anladın mı?"

"Tamamıyla..."

Cingöz telefonu kapadıktan sonra, odanın köşesinde duran bavulun içinden büyük bir yığın çıkardı. Bu bir ip merdivendi. Onu pencereye taktı. Fakat salıvermedi.

Bu işi yaptıktan sonra oda kapısını açarak dışarıda her zaman bekleyen adamlarından iki tanesini içeriye aldı; "Hiçbir şeye dikkat ettiniz mi?" diye sordu.

Onlar, ikisi birden; "Evet!" dediler.

"Nedir?"

"Mağazaya taharri memurları giriyorlar."

Cingöz biraz telaşla:

"Pekâlâ! Siz dört kişi ikinci katın beşinci, altıncı ve yedinci pencereleri yanında duracaksınız ve yukarıdan dört kuvvetli düdük sesi işitince mağaza memurları imişsiniz gibi merdivenlerden yukarı doğru koşarak: 'İşte! Kaçıyor! Bakınız!' diye o kattaki zabıta memurlarını peşinizden sürükleyeceksiniz."

"Baş üstüne usta."

Adamlar dışarı çıktılar. Cingöz Recai masanın başına oturarak yazı yazar gibi ciddiyetle meşgul olmaya başladı. Bu defa Mehmet Rıza'nın büyük bir kuvvetle

geldiğini ve kolay kolay kendisine aman vermeyeceğini anlamıştı.

Bir sigara yaktı ve beklemeye başladı. Kaçmak için takip edeceği yol çok tehlikeliydi. Evvela dört düdük çalarak sokaktan ve aşağı katlardan memurları uzaklaştıracak, sonra merdiveni sarkıtarak ikinci kata kadar inecek, orada takma sakalını, bıyığını falan yere attıktan sonra bir müşteri gibi mağazadan sükûnetle çıkacak. Bütün bu hareketler fazla tehlikeliydi.

Aradan yarım saat kadar geçmişti. Oda kapısının topuzu çevrildi. Cingöz kapıyı içeriden kilitlediği için:

"Kim o?" diye sordu.

Mehmet Rıza'nın öfkeli sesi: "Aç!" emrini veriyordu.

Cingöz Recai bir kahkaha atarak pencere önüne koştu. Dört şiddetli düdük çaldı. Pencereden bakıyordu. Adamına verdiği emir gereğince resmi kıyafetli bir polisin öteki memurları binanın arka tarafına davet ettiğini ve sürüklediğini gördü. İp merdiveni açtı ve ikinci kata indi. Pencerede duran Cingöz'ün adamları:

"Gel! Usta! Gir!" diyorlardı.

Cingöz Recai derhal yüzündeki sakalı attı ve yanındaki adamlarının kalabalığı arasında süratle en alt kata mağazaya indi.

Mağaza memurlarının hayreti içinde yıldırım gibi oradan çıktılar.

Çıkış o çıkıştı.

Mağazanın asıl sahibi Zaven Efendi'yi Cingöz bir hafta sonra serbest bıraktığı zaman, adamcağız, bankalardan kendi namına kırk bin lira alındığını gördü ve on beş bin lira vermek istemediğine teessüf etti.

SON

CİNGÖZ RECAİ,

FANTOMALARA,
ARSEN LÜPENLERE TAŞ
ÇIKARAN,

CİN OĞLU CİN,

ÇAPKIN VE KİBAR

BİR İSTANBUL SERSERİSİDİR.

SERGÜZEŞTLERİNİ OKURKEN

İNSANIN PARMAĞI
AĞZINDA KALIR.